

Corrigendum

Rukopis primljen 17. 10. 2025.

Prihvaćen za tisak 24. 10. 2025.

<https://doi.org/10.22210/govor.2025.42.12>**Nina Nodilo, Marko Liker***nmodilo@ffzg.unizg.hr, mliker@ffzg.unizg.hr*Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Hrvatska

Corrigendum članka Nodilo, N. i Liker, M. (2024). Pivotiranje jezika u osoba s umjetnom pužnicom. *Govor*, 40(2), 141–168. <https://doi.org/10.22210/govor.2023.40.09>

Analizom članka nakon njegove objave i usporedbom s izvornim podacima uočili smo da su klinički podatci o ispitanicima iz tablice 1 na stranici 149 pogrešno uneseni. Ta pogreška ne utječe na zaključke rada, a ne mijenja ni opću interpretaciju rezultata jer glavni cilj rada nije bio uspoređivati rezultate s pojedinačnim kliničkim podacima, već provjeriti pojavljuju li se pivoti u govoru atipičnih ispitanika. Od četiri postavljene hipoteze, ova se pogreška reflektira samo na jedan dio rasprave o zadnjoj, četvrtoj hipotezi, ali bez promjene glavnog zaključka te rasprave.

Imajući u vidu navedeno, odlučili smo časopisu *Govor* poslati ovaj dopis u kojem opisujemo pogrešku i predlažemo corrigendum. Također smo odlučili poslati cjeloviti ispravljeni članak. Molimo urednike časopisa da u sljedećem broju *Govora* omoguće objavu ovog dopisa s doi poveznicom na ispravljeni članak, a da u mrežnom izdanju broja 40 (2) zamijene prethodno objavljeni rad ispravljenom verzijom rada.

Corrigendum ispravlja sljedeće:

1. Na stranici 149 u tablici jedan mijenjaju se pogrešno uneseni podatci za ispitanike i2–i5.

Ta je tablica prije ispravke izgledala ovako:

Ispitanik / Participant	Dob / Age	Dob implantacije / Age at implantation	Dob početka terapije / Age at therapy	Govorni audiogram neposredno prije snimanja / Speech audiogram prior to recording
i1	24	2	2	Prag čujnosti = 25 dB, prag maksimalne razabirljivosti od 90 % = 45 dB / Speech detection threshold at 25 dB, 90% word-recognition at 45 dB
i2	23	4;7	3;4	Prag čujnosti = 25 dB, prag maksimalne razabirljivosti od 90 % = 55 dB / Speech detection threshold at 25 dB, 90% word-recognition at 55 dB
i3	18	5;3	5;7	Prag čujnosti = 40 dB, prag maksimalne razabirljivosti od 70 % = 65 dB / Speech detection threshold at 40 dB, 70% word-recognition at 65 dB
i4	26	6;9	0;9	Prag čujnosti = 20 dB, prag maksimalne razabirljivosti od 50 % = 35 dB / Speech detection threshold at 20 dB, 50% word-recognition at 35 dB
i5	26	7;4	6;2	Prag čujnosti = 35 dB, prag maksimalne razabirljivosti od 80 % = 55 dB / Speech detection threshold at 35 dB, 80% word-recognition at 55 dB

Nakon ispravke tablica 1 izgleda ovako:

Ispitanik / Participant	Dob / Age	Dob implantacije / Age at implantation	Dob početka terapije / Age at therapy	Govorni audiogram neposredno prije snimanja / Speech audiogram prior to recording
i1	24	2	2	Prag čujnosti = 25 dB, prag maksimalne razabirljivosti od 90 % = 45 dB / Speech detection threshold at 25 dB, 90% word-recognition at 45 dB
i2	18	5;3	5;7	Prag čujnosti = 40 dB, prag maksimalne razabirljivosti od 70 % = 65 dB / Speech detection threshold at 40 dB, 70% word-recognition at 65 dB
i3	26	7;4	6;2	Prag čujnosti = 35 dB, prag maksimalne razabirljivosti od 80 % = 55 dB / Speech detection threshold at 35 dB, 80% word-recognition at 55 dB
i4	18	5;3	5;7	Prag čujnosti = 40 dB, prag maksimalne razabirljivosti od 70 % = 65 dB / Speech detection threshold at 40 dB, 70% word-recognition at 65 dB
i5	23	4;7	3;4	Prag čujnosti = 25 dB, prag maksimalne razabirljivosti od 90 % = 55 dB / Speech detection threshold at 25 dB, 90% word-recognition at 55 dB

2. Na stranici 163 mijenja se treći odlomak da bi se izbacili dijelovi koji se referiraju na poredak ispitanika na slici i njihove kliničke podatke. Taj odlomak prije ispravka izgledao je ovako:

“Pokazalo se da i5, ispitanik kojemu je najkasnije ugrađena umjetna pužnica i koji je najkasnije počeo s terapijom, ima najveću prosječnu snagu pivota, što je statistički značajno. Veća prosječna snaga pivota kod ispitanika podrazumijeva i veću varijabilnost snage, tj. nedosljednost u opsegu pokreta. Ovaj rezultat ukazuje na mogućnost da je velika snaga pivota korelat smanjene artikulacijske spretnosti i glatkoće, odnosno, atipične koartikulacije. Ovakav zaključak u skladu je s pretpostavkom Okalidou i Harris (1999), koji napominju da ispitanici s prelingvalnom gluhoćom imaju ponešto drukčiju organizaciju artikulacijskih gesta jer ne posjeduju dovoljno dobru kontrolu nad dijelovima jezika koji su uključeni u izvođenje različitih gesta pri koprodukciji. Ipak, i1 i i4, ispitanici s vrlo različitim dobi ugradnje umjetne pužnice, imaju gotovo jednaku snagu pivota, s time da je ona neznatno veća kod i4 kojemu je kasnije ugrađena umjetna pužnica. I4 međutim ima mnogo raniju

dob početka terapije od ostalih ispitanika – 0,9 godina, što je moglo utjecati na rezultate. Trebalo bi direktno ispitati razabirljivost govora ispitanika u budućim istraživanjima.”

Nakon ispravka, taj odlomak izgleda ovako:

“Razlika u snazi pivotiranja među ispitanicima pokazala se statistički značajnom. Veća prosječna snaga pivota kod ispitanika podrazumijeva i veću varijabilnost snage, tj. nedosljednost u opsegu pokreta. Ovaj rezultat ukazuje na mogućnost da je velika snaga pivota korelat smanjene artikulacijske spretnosti i glatkoće, odnosno, atipične koartikulacije. Ovakav zaključak u skladu je s pretpostavkom Okalidou i Harris (1999), koji napominju da ispitanici s prelingvalnom gluhoćom imaju ponešto drukčiju organizaciju artikulacijskih gesta jer ne posjeduju dovoljno dobru kontrolu nad dijelovima jezika koji su uključeni u izvođenje različitih gesta pri koprodukciji. Trebalo bi direktno ispitati razabirljivost govora ispitanika u budućim istraživanjima.”

3. Dodatno se ispravljaju i pojedine rečenice u kojima se usporedio poredak ispitanika na slikama s poretkom ispitanika u tablici 1.

Na stranici 148 izbacuju se dvije rečenice koje se referiraju na poredak ispitanika na slici i njihove kliničke podatke.

Na stranici 156 izbacuje se dio rečenice koji se referira na poredak ispitanika na slici i njihove kliničke podatke.

Na stranici 157 izbacuje se dio rečenice koji se referira na poredak ispitanika na slici i njihove kliničke podatke.

Na stranici 158 izbacuje se rečenica koja se referira na poredak ispitanika na slici i njihove kliničke podatke.

Na stranici 163 izbacuje se dio rečenice koji se referira na poredak ispitanika na slici i njihove kliničke podatke.

Urednicima časopisa zahvaljujemo na trudu i vremenu koje su uložili u analizu našeg dopisa, a čitateljima se ispričavamo na komplikaciji.

Autori rada